

Smartmålerne: Nettselskapet bløffer. Du bør varsle krav!

Denne teksten ble først publisert som bloggpost på <http://einarflydal.com> den 23. juli 2018

En kar som heter Torkel Åsen har oversendt meg en melding han fikk fra Skagerak Energi, og spør meg om min kommentar. - Det er betenkelig at de svarer folk på denne måten, skriver han selv.

Jeg syns også det er betenkelig. Det viser at nettselskapet ikke har undersøkt så grundig som det burde ha gjort. Så ta vare på slike meldinger - også om du har fått fritak. De kan bli snudd mot nettselskapet ved et eventuelt gruppesøksmål. Og gi dem et varsel om at du akter å komme med et krav.

Her følger meldingen, og deretter mine kommentarer og en mal for varsling av krav. Mer utfyllende forklaringer finner du i "Smartmålerne, jussen og helsa" - juristutredningen og dens vedlegg, som nå går ut som bok til alle nettselskapenes direktører. Om få dager sendes den ut til alle som har forhåndsbestilt. (Last ned gratis eller bestill [HER](#).)

Slik lyder eposten fra Skagerak Energi:

Det er registrert fritak fra antennen som sender automatiske avlesninger for adresse Xxxxxveien nr nn. Det sendes ikke ut signaler hele døgnet, den sender 6,92 minutter av 1440 minutter (1 døgn). Med daglig forbruk fra måleren kan vi som netteier ha oversikt over strømstanser, feil i nettområder og hvor det er behov for utvikling av strømmettet (hvor mye effekt et området tar ut).

AMS-måleren benytter ikke ditt Internett eller ditt trådløse nettverk. Måleren benytter radiokommunikasjon i frekvensområdet 870-875 MHz og vil overføre målerdataene trådløst til en nettstasjon i nærheten. Aidon, som er produsent av målerne, opplyser at radiosignalene fra strømmåleren maksimalt generer en elektromagnetisk feltstyrke på 0,07 W/m² og dette er kun 2% av høyeste tillatte effekten for private og offentlige plasser.

Det elektromagnetiske feltet som generes av strømmålerne er betydelig svakere enn elektromagnetiske felt fra andre elektriske apparater i en husholdning, som for eksempel mobiltelefon, trådløs telefon, trådløs ruter, datamaskin, elektriske husholdningsapparater, babycall og liknende.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet vil i samarbeid med Statens strålevern gjennomføre kontrollmålinger av den elektromagnetiske strålingen fra strømmålerne etter hvert som de har blitt installert. Slik skal det verifiseres at leverandørens informasjon er korrekt og at signalstyrken ikke er høyere enn angitt. Sammen med ekspertgrupper og vitenskapelige komiteer gjennomgår Statens strålevern all tilgjengelig forskning på strålingsområdet jevnlig. Vurderingene og konklusjoner baseres på alle forskningsresultater som oppfyller vitenskapelige kvalitetskrav som reproduserbarhet, metodekvalitet, objektivitet og fagvurderte publikasjoner i anerkjente vitenskapelige tidsskrifter. Det finnes enkelte som hevder at det finnes ny forskning som myndighetene ikke tar hensyn til, men det viser seg ofte at dette er forskning som ikke oppfyller de vitenskapelige kvalitetskravene, slik du refererer til blogginnlegg av Einar Flydal.

Prisen på nettleien blir regulert av Norges Vassdrag- og energidepartement (NVE) og nettleien vil øke i fremtiden med blant annet utbyggingene som Statkraft har meldt inn som må gjøres i Norge og kostnader i forbindelse med AMS. Man har selvfølgelig mulighet til å selv finne andre løsninger for å produsere strøm til sitt eget hus og finansiere dette av egne midler.

Så langt Skagerak Energi. Mine kommentarer er som følger:

Meldingen fra nettselskapet omtaler formaliteter, sånn delvis korrekt, men de er irrelevante, og de er imøtegått en rekke ganger i ulike kilder:

- Aidonmålerne sender ut korte pulser oftere enn hvert sekund. Slike pulser er påvist klart helseskadelige i en rekke studier, selv om strålingen etter ICNIRPs anviste målemetoder

ligger meget langt fra å skape *oppvarmingskade*, som jo er kriteriet som grenseverdien er fastsatt etter. Se juristutredningens vedlegg for mer.

- Styrken i pulsene er skyhøyt over de grenseverdiene som settes utfra biologiske kriterier av EUROPAEM 2016, og som det er rimelig å legge til grunn dersom helsevern er målsettingen. Se juristutredningens vedlegg for eksempler.
- Styrken i pulsene varierer dessuten meget over tid og alt etter plassering i maskenettverket. Også NKOM framhever dette i sin rapport, men har ikke målt etter slikt. Dessuten er de påslått døgnnet rundt. Se juristutredningens vedlegg for eksempler.
- Nasjonal kommunikasjonsmyndighets målinger er hittil meget mangelfulle og dessuten irrelevante, siden de måler utfra ICNIRPs målemetoder og sammenholder med ICNIRP-baserte foreldede grenseverdier som ikke er biologisk relevante for annet enn *oppvarmingskader*. Se juristutredningens vedlegg for mer om dette.
- Nei, Statens strålevern gjennomgår slett ikke all tilgjengelig forskning på strålingsområdet jevnlig. Det overlates til ekspertkomiteer med meget stor slagside. Disse utelater studier som er for vanskelige å kritisere, og siler bort alle studier som finner helseskader ved eksponering svakere enn grenseverdiene. Slik etableres "kunnskapsgrunlaget" - på en høyst uvitenskapelig måte under dekke av å bruke strenge vitenskapelige kriterier. Dette er en del av oppskriften som tobakksindustrien brukte. Se juristutredningens vedlegg for mer om dette og om hvordan grenseverdiene ble til.

Kloden rundt ser vi det samme mønsteret i de land som innfører målere: Nettselskapene viser til formaliteter og til de samme kunnskapsgjennomgangene som bærer preg av tobakksindustriens strategier, samtidig som en del folk blir akutt syke, og andre leser seg såpass opp på forskningen at de forstår hvor hul argumentasjonen fra nettselskapene er.

Det rapporteres stadig nå om steder der borgere aksjonerer mot de trådløse målerne, og der domstoler slår fast at AMS-målere ikke kan påtvinges - av personverngrunner og av helsemessige grunner, men må være frivillig. Det er i alle fall en start, selv om det ikke løser problemet med eksponering for naboens måler. Det problemet løser seg først når man får aksept for at slik stråling tilfører *en uakseptabel helserisiko og en miljøbelastning for såvel mennesker, dyr og planter* - uansett om den kommer fra egen måler eller fra naboens. Den forståelsen er også på frammarsj, og på vei inn i rettssalene her og der i ulike land. Vedlegget i juristutredningen går et langt skritt i retning av å underbygge denne forståelsen med solide forskningsreferanser, og støttes av en rekke ekspertuttalelser - både ferske og uttalelser myndighetene har valgt å negisjere.

Hvis jeg var et strømnettselskap ville jeg tenkt *føre-var* av rent moralske grunner, og så - av rent finansielle og forretningsstrategiske grunner - latt en jurist undersøke hvilken undersøkelses- og handlingsplikt nettselskapet har, og hvordan det kan stilles til ansvar. For nettselskapene har selv ansvaret for valget av denne kommunikasjonsteknologien som forskere verden over advarer mot. De kan ikke bare skjule seg bak NVE og Statens strålevern når de har fått opplysninger som innebærer at det kan være tvil om informasjonen fra Statens strålevern er korrekt. Snart mottar dessuten hvert nettselskaps administrerende direktør hvert sitt eksemplar av juristutredningen som bok gratis i posten.

For alle oss andre gjelder det å ta vare på kvitteringer og legeattester og alle skriv, og å varsle krav rettidig til nettselskapet - det vil si i rimelig tid etterat man blir klar over at man er påført helseplage eller en miljøkostnad fra egen eller andres målere, eller en mer langsiktig helserisiko som det er tvilsomt om nettselskapet bør ha anledning til å påføre oss.

Gi samtidig beskjed om at det vil ta en del tid før nærmere detaljer kommer. Så kan det alltid komme til under marsjen hva slags krav det blir tale om: fjerning, skjerming, erstatning eller annet. En varslingskrav kan nemlig ligge der og modnes ganske lenge til det strategiske landskapet tegner seg tydeligere, og det kan selvsagt også trekkes. Som dokumentasjon kan du vise til

kvitteringer for skjermingstiltak og måler, legeattest, egenbeskrivelse av nye helseplager, og til generelt økt helserisiko dokumentert i juristutredningens vedlegg.

Jeg har nå selv sendt inn min egen varsling om krav til mitt nettselskap. Du finner brevet som mal nedenfor.

For at disse kravene skal kunne samles, vil jeg foreslå at du sender kopi inn til *Stopp smartmålerne!*, som har påtatt seg å samle varslingene med tanke på gruppesøksmål. For det må vel til dersom ressursene skal bli store nok til å gå rettens vei. Slikt klarer man ikke alene.

For mange tema og typer krav gjør en slik sak u håndterlig. Andre tema, som personvern, GDPR, sikkerhet og liknende derfor er holdt utenom her med vitende og vilje. De kan alltid legges til saken og kravene dersom det skulle vise seg å bli aktuelt.

Så får vi se hvor dette bærer. Et sted må man jo begynne.

Einar Flydal, 23. juli 2018

Mal for varsling av krav til ditt nettselskap

Fra
Navn
Adresse
Postnr. Sted
epostadresse
målernummer: NNNNNN

Til
Nettselskapet
Adresse
Postnr. Sted
epostadresse

Sted, den Dato

Varsel om krav for uakseptabel økt helserisiko og miljøbelastning fra AMS

Nettselskapet har nå utplassert radiobaserte AMS-målere i stort antall i omgivelsene. Jeg varsler herved at jeg akter å fremsette krav overfor nettselskapet ettersom min husstand nå er påført en økt døgnkontinuerlig eksponering for stråling fra AMS-målere både hjemme, i utemiljøet, [på arbeid], på besøk hos venner og familie, og i og rundt mitt feriehus.

ALTERNATIV1: Selv har jeg fritak fra slik måler i min husstand på mine måleradresser.

ALTERNATIV2: Jeg har ikke fått fritak fordi legen ikke har villet skrive ut attest.

ALTERNATIV3: Jeg reagerer ikke akutt, men den langsiktige helserisikoen er likevel der.

Det foreligger omfattende vitenskapelig belegg for at eksponering for slik stråling er helseskadelig - noen får akutte reaksjoner, noen får reaksjonene først etter noen tid når kroppens reguleringssystemer ikke lenger klarer å kompensere for belastningen som påføres. Det gjelder både mennesker, dyr og planter. Gitt foreliggende forskning ligger det nær å oppfatte utplasseringen av

målere basert på slik kommunikasjonsteknologi som miljøkriminalitet.

Henvisninger til relevant faglitteratur, oppsummeringer, populærfaglige framstillinger m.m. har jeg sendt tidligere i min korrespondanse med dere. Nettselskapet har dessuten i lengre tid fått brev og klager fra andre som også har gitt slike henvisninger. Denne gangen henviser jeg til boka "Smartmålerne, jussen og helsa", der nettselskapet vil finne omfattende beskrivelser, sammendrag av såvel eldre som nyere forskning, samt redegjørelser for hvordan grenseverdiene er blitt til, og hvordan Statens strålevern selv erklærer og demonstrerer at etaten ikke har kompetanse til å forvalte sin oppgave med å sørge for grenseverdier som er relevante for helserisikoen fra radiobaserte AMS-systemer. Den refererte boka, som nettselskapet selv kan laste ned gratis fra <http://einarflydal.com>, er også sendt som trykksak til nettselskapets daglige leder.

Dette påfører selskapet en undersøkelsesplikt som må gå forbi å innhente opplysninger hos NVE, som kun henviser til Statens strålevern, hos NKOM, som ikke gir helsevurderinger men forholder seg kun til de samme grenseverdier, eller hos Statens strålevern og andre som trekker på de samme kilder og personnettverk som Statens strålevern gjør.

Med hensyn til hva slags krav det blir tale om, fjerning, skjerming, erstatning eller annet, og kravets rettslige begrunnelse vil jeg komme tilbake til det når dette er avklart. Det kan ta noe tid. Jeg varsler nå for at jeg ikke skal kunne møtes med at kravet ikke er varslet rettidig.

Med hilsen

NAVN

Kopi sendt til post@stoppsmartmaalerne.no, som samler opp med tanke på eventuelle gruppesøksmål

Adresser til nettselskapene

AGDER ENERGI NETT AS, nett@ae.no, Postboks 794 Stoa, 4809 Arendal

ALTA KRAFTLAG SA, kunde@altakraftlag.no, Postboks 1602, 9509 Alta

ANDØY ENERGI AS, firmapost@andoy-energi.no, Postboks 3, 8493 Risøyhamn

AS EIDEFOSS, Firmapost. nett@eidefoss.no, Postboks 160, 2684 Vågå

AURLAND ENERGIVERK AS, post@aev.no, Låvi 2, 5745 Aurland

AUSTEVOLL KRAFTLAG SA, firmapost@austevoll-kraftlag.no, Solesvika 136, 5396 Vestre Vinnesvåg

BALLANGEN ENERGI AS, nettpost@ballangen-energinett.no, Bjørkåsveien 69, 8540 Ballangen

BINDAL KRAFTLAG SA, nett@bindalkraftlag.no, Oldervikveien 8, Postboks 34
7980 Terråk

BKK NETT AS, firmapost@bkk.no, Postboks 7050, 5020 Bergen

DALANE ENERGI AS, kundeservice@dalane-energi.no, Elganeveien 1, 4373 Egersund

DRANGEDAL EVERK KF, post@drangedaleverk.no, Gudbrandsveien 28, 3750 Drangedal

EIDSIVA NETT AS, firmapost@eidsivaenergi.no, Postboks 4100, 2307 Hamar

ETNE ELEKTRISITETSLAG SA, firmapost@etneelag.no, Nyvoll, 5590 ETNE
Postboks 1057, 9480 HARSTAD

FINNÅS KRAFTLAG SA, firmapost@finnas-kraftlag.no, Hollunds dalen 1, 5430 BREMNES

FITJAR KRAFTLAG SA, post@nett.fitjar-kraftlag.no, Sandvikvågvegen 45, 5419 FITJAR

FJELBERG KRAFTLAG, firmapost@nett.fjelberg-kraftlag.no, Bjoanesvegen 69, 5454 SÆBØVIK

FLESBERG ELEKTRISITETSVERK AS, firmapost@fe.no, Numedalsvegen 1920, 3623

LAMPELAND

FORSAND ELVERK KOMMUNALT FØRETAK I FORSAND, post@forsandelverk.no,
Fossanvegen 380, 4110 FORSAND

FOSEN NETT AS, firmapost@fosennett.no, Emil Schanches gate 10, 7160 BJUGN

FUSA KRAFTLAG SA, firmapost@fusa-kraftlag.no, Stallabrotvegen 119, 5640

EIKELANDSOSEN

GAULDAL NETT AS, post@gauldalnett.no, Postboks 57, 7291 STØREN

GLITRE ENERGI NETT AS, kundeservice@glitreenergi-nett.no, Postboks 7007, 3007 Drammen

GUDBRANDSDAL ENERGI NETT AS, post@genett.no, Strandgata 39, 2640 VINSTRA

HAFSLUND NETT AS, firmapost@hafslundnett.no, Postboks 990 Skøyen, 0247 OSLO

HALLINGDAL KRAFTNETT AS, kundesenter@hallingdal-kraftnett.no, Lienvegen 41, 3580

GEILO

HAMMERFEST ENERGI NETT AS, firmapost@nett.hammerfestenergi.no, Postboks 3, 9615

HAMMERFEST

HARDANGER ENERGI AS, post@nett.hardangerenergi.no, Postboks 33, 5782 KINSARVIK

HAUGALAND KRAFT NETT AS, post@hkraft.no, Postboks 2015, 5504 HAUGESUND

HELGELAND KRAFT AS, kundesenteret@helgelandkraft.no firmapost@helgelandkraft.no,

Postboks 702, 8654 Mosjøen

HEMNE KRAFTLAG SA, firmapost@hemnekraftlag.no, Hollaveien 2, 7200 KYRKSÆTERØRA

HEMSEDAL ENERGI KF, post@hemsedal-energi.no, Hemsedalsvegen 2883, 3560 HEMSEDAL

HJARTDAL ELVERK AS, firmapost@hjartdal-elverk.no, 3692 SAULAND

HURUM ENERGIVERK AS, kundeservice@hurumenergi.no firmapost@hurumenergi.no, Øvre
Skoledalen 12, 3482 TOFTE

HØLAND OG SETSKOG ELVERK SA, hsev@hsev.no, Industriveien, 1960 Løken

HÅLOGALAND KRAFT AS, hkk@hkk.no, Hålogaland Kraft Kunde AS Postboks 1057, 9480

HARSTAD

ISTAD NETT AS, nett@istad.no, Plutovegen 5, 6419 MOLDE

JÆREN EVERK KOMMUNALT FORETAK I HÅ, post@jev.no, Postboks 55, 4367 NÆRBØ

KLEPP ENERGI AS, post@klepp-energi.no, Postboks 156, 4358 Kleppe

KRAGERØ ENERGI AS, post@krageroenergi.net, Bråteveien 6, 3772 KRAGERØ

KRØDSHERAD EVERK KF, post@krodsherad-nett.no, Norefjellvegen, 3536 NORESUND

KVINNHERAD ENERGI AS, post@nett.kvinnherad-energi.no, Vikjo 7, 5464 DIMMELSVIK

LOFOTKRAFT AS, kundeservice@lofotkraft.no, Postboks 800, 8305 Svolvær

LUOSTEJOK KRAFTLAG SA, firmapost@lksa.no, Postboks 104, 9711 Lakselv

Luster Energiverk AS, post@lusterenerginett.no, Gaupnegrandane 4, 6868 Gaupne

LYSE ELNETT AS, firmapost@lyse.no evt kundeserviceskjema, Postboks 8124, 4069

STAVANGER

LÆRDAL ENERGI AS, kundestotte@lenergi.no ((post@lenergi.no)), Grandavegen 4, 6887

LÆRDAL

MELØY ENERGI AS, post@menett.no, Kystveien 4, 8150 ØRNES

MIDTKRAFT AS, post@midtkraft.no, Øvre Nedmarken 15, 3370 VIKERSUND

MIDT-TELEMARK ENERGI AS, firmapost@mtenett.no, Grønvoldvegen 1, 3830 ULEFOSS

MODALEN KRAFTLAG SA, post@modalenkraftlag.no, Balane 39, 5729 Modalen

MØRENETT AS, firmapost@morenett.no, Langemyra 6, 6160 HOVDEBYGDA

NESSET KRAFT AS, nett@nessetkraft.no, Kråholmvegen 22, 6460 Eidsvåg

NORDKRAFT NETT AS, kundeservice@nordkraft.no, Postboks 55, 8501 NARVIK

NORDKYN KRAFTLAG SA, firmapost@nordkyn-kraftlag.no, Boks 368 - 9790 Kjøllefjord

NORDLANDSNETT AS, nettkunde@nordlandsnett.no, Postboks 1410, 8002 Bodø

NORDMØRE ENERGIVERK AS, kundesenter@neasnett.no, Postboks 2260 Løkkemyra 6503
Kristiansund

NORD-SALTEN KRAFT AS, kundeservice@nett.nordsaltenkraft.no, 8276 ULVSVÅG

NORDVEST NETT AS, post@nvn.no, Kyrkjevegen 12, 6240 ØRSKOG

NORD-ØSTERDAL KRAFTLAG SA, kundesenter@nok.no, Tomtegata 8, 2500 TYNSET
NORE ENERGI AS, firmapost@nore-energi.no, Sentrum 2, 3630 Rødberg
NORGESNETT AS, norgesnett@norgesnett.no, Stabburveien 18, 1617 Fredrikstad
NOTODDEN ENERGI NETT AS, post@notodden-energi.no, Postboks 103, 3671 NOTODDEN
NTE NETT AS, post.nett@nte.no, Postboks 2551, 7736 STEINKJER
ODDA ENERGI AS, firmapost@oddaenerginett.no, Røldalsvegen 74 B, 5750 ODDA
OPPDAL EVERK AS, firmapost@oevnett.no, Kåsvegen 16, 7340 OPPDAL
Orkdal Energi AS, nett@orkdalenergi.no, Megardsvegen 1, 7320 FANNREM
RAKKESTAD ENERGI AS, post@rakkestadenergi.no, Postboks 103, 1891 RAKKESTAD
RAULAND KRAFTFORSYNINGSLAG SA, epost@rauland-nett.no, Raulandsvegen 1713, 3864
Rauland
RAUMA ENERGI AS, nett@rauma-energi.no, Øran Vest, 6300 ÅNDALSNES
REPVÅG KRAFTLAG SA, post@rksa.no, Postboks 454, 9751 Honningsvåg
Ringeriks-Kraft Nett AS, kundeservice@ringeriks-kraftnett.no, Postboks 522, 3504 Hønefoss
ROLLAG ELEKTRISITETSVERK SA, firmapost@nett.rollagelverk.no, Løytevegen 3, 3626
ROLLAG
RØROS ELEKTRISITETSVERK AS, kundeservice@revnett.no, Postboks 305, 7361 RØROS
SANDØY ENERGI AS, firmapost@sandoyenergi.no, Molovegen 28, 6487 Harøy
SFE NETT AS, post@sfe.no, Bukta, 6823 Sandane
SIRA KVINA KRAFTSELSKAP, firmapost@sirakvina.no, Postboks. 38, 4441 Tonstad
SKAGERAK NETT AS, kundeservice@skagerakenergi.no, Postboks 80, 3901 Porsgrunn
SKJÅK ENERGI KF, post@skennett.no, Moavegen 28A, 2690 Skjåk
SOGNEKRAFT AS, kunde@sognekraft.no, Røysavegen 1, 6893 Vik i Sogn
STANGE ENERGI NETT AS, kundesenter@stangeenerginett.no, Storgata 43, 2335 Stange
STRANDA ENERGI AS, firmapost@strandaenerginett.no, Ødegårdsvegen 123, 6200 Stranda
STRYN ENERGI AS, post@stryn-nett.no, Tinggata 3, 6783 STRYN
SULDAL ELVERK KF, post@sevnett.no, Postboks 134, 4239 Sand.
SUNNDAL ENERGI KF, firmapost@sunndalenerginett.no, firmapost@sunndalenergi.no
SUNNFJORD ENERGI AS, post@sunnfjordenerginett.no, Boks 123, 6801 Førde
SVORKA ENERGI AS, nettkunde@svorka.no, Svartvassvegen 6, 6650 Surnadal
SYKKYLVEN ENERGI AS, firmapost@sykkylven-energi.no, Haugsetvegen 33, 6230
SYKKYLVEN
SØR AURDAL ENERGI AS, post@sae.no, Valdresvegen 1129, 2936 BEGNADALEN
TINN ENERGI AS, postmottak@tinnenergi.no, PB 94, 3661 Rjukan
Troms Kraft Nett AS, Kunde@tromskraft.no, 9291 Tromsø
TRØGSTAD ELVERK AS, trogstad-elverk@trogstad-elverk.no, Skoleveien 6, 1860 TRØGSTAD
TRØNDERENERGI NETT AS, firmapost@tronderenergi.no, Postboks 9480 Torgarden, 7496
Trondheim
TYSNES KRAFTLAG SA, firmapost@tysnes-kraftlag.no, Teiglandsvegen 7, 5680 Tysnes
UVDAL KRAFTFORSYNING SA, post@uvdalkraft.no, 3632 UVDAL
VALDRES ENERGIVERK AS, post@valdresenerginett.no, Spikarmoene 16, 2900 Fagernes
VANG ENERGIVERK KF, epost@vangenergi.no, Tyinvegen 4861, 2975 VANG I VALDRES
VARANGER KRAFTNETT AS, kundeservice@varanger-kraftnett.no, Postboks 704, 9815 Vadsø
VESTERÅLSKRAFT NETT AS, kundeservice@vesteralskraft.no, Postboks 103, 8401 Sortland
Vest-Telemark Kraftlag AS, kunde@vtnett.no, 3891 Høydalsmo
VOKKS NETT AS, nett@vokksnett.no, Postboks 160, 2882 Dokka
VOSS ENERGI AS, kundemottaknett@vossenergi.no
firmapost@vossenergi.no, Postboks 205, 5702 VOSS
YMBER AS, post@ymber.no, Bjørklysvingen 3, 9152 SØRKJOSEN
ØVRE EIKER NETT AS, post@oenett.no, Postboks 154, 3301 Hokksund
ÅRDAL ENERGI KF, post@ardal-energinett.no, Utladalsvegen 1, 6884 Øvre Årdal